

Завдання X Всеукраїнського турніру юних натуралістів

Основні завдання для Наукового бою

1. Окуляри-обскури

Непрозора пластинка з регулярно розташованими дрібними отворами може коригувати короткозорість, як і лінзи. Поясніть це явище і введіть параметри, що описують, як короткозорі люди бачать в таких окулярах-обскури та без них.

2. Тепловий двигун на гумових стрічках

Замініть всі спиці в велосипедному колесі на гумові стрічки. Якщо нагрівати стрічки на одній стороні колеса, воно почне обертатися. Дослідите цей ефект.

3. Морозостійкі рослини

Одні рослини добре витримують заморозки, а іншим небезпечні низькі температури. З'ясуйте досліджуючи як рослинам, при температурах нижче нуля, вдається вижити.

4. Дива на пательні

Зазвичай люди люблять вживати обсмажені шматочки картоплі. Під час приготування білий колір картоплин стає жовтуватим, а краї окремих шматочків помаранчево-бурими. Що відбувається? Дайте повне обґрунтування процесу смаження.

5. Будова серця

Крокодили не тільки одні з найдавніших мешканців планети, але й одні з найдивовижніших тварин. Мають досить складну будову серця. Як це їм допомагає у перетравлюванні їжі. Зробіть висновок яким чином у крокодилів розвилась така здатність.

6. Цікава астрономія

На початку лютого 2023 року до Землі наблизиться рідкісна комета, яка останній раз пролітала 50000 років тому. Звідки з'являються ці дивовижні створіння Всесвіту і чи можуть вони бути «винуватцями» зародження життя. Відповідь аргументуйте.

7. Генетична спадковість

У черешні червоний колір плодів повністю домінуюча ознака, білий – рецесивна. Квітку білоплодної черешні запили пилком гомозиготної червоноплодної. Якими будуть плоди внаслідок цього запилення? Дослідите і дайте обґрунтовану відповідь.

8. Елементарні частинки

Напевне всі хто вивчає базові дисципліни в середній і старшій школі знають будову атома. Наведіть випадки коли нейтрони знаходяться в середині ядра атома а коли за межами ядра. Які процеси відбуваються під час цих перетворень.

9. Робінзон Крузо

Ви перебуваєте в статусі Робінзона, який опинився на безлюдному острові серед екзотичних рослин і тварин. Лише жага до життя штовхає вперед. Ваші подальші дії для тривалого виживання в даних умовах, з урахуванням сучасних знань з базових предметів шкільного циклу. Детально опишіть ваші вчинки та отримані результати.

10. Шкідливі відходи

Державне лісове господарство висуває директору комунального підприємства з утилізації сміття вимогу переобладнати сміттєзвалище, що отруює навколишнє середовище. Директор комунального підприємства у свою чергу висуває претензії до заводу, що викидає промислові відходи. Обіграти ситуацію. Яких заходів ви б ужили, якби були: а) головою лісгоспу; б) директором комунального підприємства; в) директором заводу щоб покращити екологічну ситуацію в регіоні.

Завдання «Придумай сам»

1. Хвильова оптика

Сформулюйте відкриту проблему, що наводить на роздуми, які стосуються будь-якого явища хвильової оптики.

2. Летючі насінини

Цікаво спостерігати, як над землею кружляють плоди клена, або насіння кульбаби розлітаються в усі боки від найменшого подуву вітру. Запропонуйте завдання про політ насіння з обраного вами виду рослини.

3. Принцип найменших зусиль

Запропонуйте дослідну перевірку того, як складна природна система вибирає в певних умовах або ситуаціях шлях найменшого опору.

4. Колонізувати Марс

Поки дослідники та добровольці оцінюють можливість польоту на Марс, розробіть власний реалістичний проєкт щодо його колонізації.